

MILIEU federatie
DRENTHE

PROV. BESTUUR VAN DRENTHE	
No.:	_____
Ingek.:	9 JUN 2009
AFDELING	
TE BEH. DOOR:	
DWS:	G.AFD.:

Aan het College van Gedeputeerde Staten
van de Provincie Drenthe
Postbus 122
9400 AC Assen

Betreft:
Zienswijze Ontwerp Intergemeentelijke
Structuurvisie Leek-Roden

Assen, 8 juni 2009

Geacht college,

Ter kennisgeving sturen wij u hierbij onze zienswijze ten aanzien van de ontwerp Intergemeentelijke Structuurvisie (IGS) Leek-Roden. Wij hebben gemengde gevoelens over het ontwerp. Het ontwerp vormt op verschillende punten een duidelijke verbetering ten opzichte van het voorontwerp. Maar het ontwerp levert ook nog steeds knelpunten op voor natuur en landschap. Dit hangt samen met de omvangrijke woningbouwopgave die als uitgangspunt is gehanteerd.

Eén van de knelpunten vormt de woningbouwlocatie Roden Zuid. In dit landschappelijk waardevolle gebied met houtwallen en bosclementen zijn maximaal 550 woningen gepland. In het Provinciaal Omgevingsplan (POP) II is Roden aan de zuidzijde begrensd door een rode contour. Volgens het POP II is woningbouw hier alleen mogelijk als er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en afwezigheid van reële alternatieven. Wat ons betreft is hiervan geen sprake, aangezien er totaal meer woningen zijn gepland dan nodig is op basis van recente prognoses.

De overschrijding van de rode contour betreft een provinciaal belang. Wij vragen ons daarom af wat uw standpunt hierover is en in hoeverre u uw zienswijze kenbaar heeft gemaakt aan de gemeente Noordenveld.

Voor de verdere inhoudelijke argumenten verwijzen wij u naar onze zienswijze in de bijlage.

Hoogachtend,
Namens de Milieufederatie Drenthe
en mede namens Stichting Het Drentse Landschap,
Milieufederatie Groningen, Stichting Het Groninger Landschap,
IVN Norg, Vereniging Natuurmonumenten Regio Groningen, Friesland, Drenthe:

mw. J. van den Berg

✓ Afschrift aan Provinciale Staten van de Provincie Drenthe

Bijlage: Brief 28-5-9 aan B&W Noordenveld en Leek

Kraai, Staten t.k.

MILIEU *federatie*
DRENTHE

Aan

het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeenten Noordenveld
Postbus 109
9300 AC RODEN

en

het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Leek
Postbus 100
9350 AC LEEK

Betreft:
Zienswijze Ontwerp Intergemeentelijke
Structuurvisie Leek-Roden

Assen, 28 mei 2009

Geachte Colleges,

Graag maken wij gebruik van de gelegenheid om onze zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van de ontwerp Intergemeentelijke Structuurvisie (IGS) Leek-Roden. Wij hebben gemengde gevoelens over het voorliggende ontwerp. Het ontwerp vormt op verschillende punten een duidelijke verbetering ten opzichte van het voorontwerp, maar het levert ook nog steeds knelpunten op voor natuur en landschap. Dit hangt samen met de omvangrijke woningbouwopgave die als uitgangspunt is gehanteerd.

In het onderstaande lichten wij onze reactie nader toe. Onze concrete voorstellen zijn *cursief* weergegeven.

Landschappelijk raamwerk

Wij verzoeken u de hele landschapsopgave, inclusief de realisering van landgoed Terheijl, te financieren via een publiek/private rood voor groen-constructie.

Een belangrijke verbetering ten opzichte van het voorontwerp is dat de ontwikkeling van een landschappelijk raamwerk een volwaardig onderdeel uitmaakt van het ontwerp.

Wij zijn blij met uw ambitie om een krachtige landschappelijke drager te ontwikkelen. Een belangrijk deel van de landschapsopgave, de ontwikkeling van landgoed Terheijl, staat ook gepland voor fase 1.

Helaas moet het geld voor dit onderdeel nog wel volledig worden verworven uit publieke middelen. Dit terwijl de rest van de landschapsopgave blijkbaar wel via bovenplanse verevening wordt gefinancierd. Wij zijn van mening dat voor de hele landschapsopgave, inclusief de realisering van het landgoed Terheijl, afspraken gemaakt moeten worden waarbij een directe koppeling wordt gelegd tussen rode investeringen (woningbouw, en bedrijventerreinen) en groene investeringen. Net als bij Meerstad zou dit in een stevige publiek-private constructie gegoten moeten worden. Anders is het risico aanwezig dat weliswaar de woningen gebouwd worden, maar de realisering van landgoed Terheijl op de lange baan wordt geschoven.

Wonen

Woningbouwopgave

Wij verzoeken u om de nieuwbouwopgave voor woningen naar beneden bij te stellen.

Het voorontwerp had nog betrekking op de bouw van bijna 7.000 woningen. Inmiddels is de woningbouwopgave tot 2030 voor Leek-Roden naar beneden bijgesteld tot ruim 5.800 woningen. Ondanks deze bijstelling ligt de woningbouwopgave nog steeds ruim boven recente prognoses. De prognoses van RPB/CBS (PEARL) gaat voor de totale gemeente Noordenveld voor de periode 2006-2025 uit van een groei met 1.459 huishoudens en 2.609 huishoudens voor de totale gemeente Leek. Voor beide gemeenten gezamenlijk gaat het dus om een groei met 4.068 huishoudens. Dit is inclusief de groei van het aantal huishoudens bij bijvoorbeeld Norg en Peize. De Bevolkingsprognose Drenthe 2006 gaat voor de gemeente Noordenveld in de periode 2005-2030 uit van een groei met 1.500 huishoudens.

Woningbouwlocaties

Wij verzoeken u om de woningbouwlocatie Roden Zuid te beperken tot een stedenbouwkundige afronding in combinatie met een landschappelijke versterking van het aangrenzende gebied.

Voor de nieuwe woningbouwopgave is een nieuw stedenbouwkundig ontwerp gemaakt. Dit nieuwe ontwerp bevat zeker verbeteringen ten opzichte van het voorontwerp. Positief is dat een groter deel van de woningbouwopgave wordt gerealiseerd via binnendorpse inbreiding. Ook steunen wij het schrappen van de woningbouwlocatie Roden Oost en de verkleining van de woningbouwlocatie tussen Nietap en Leek.

De woningbouwlocatie Roden Zuid vormt nog wel een knelpunt. Ondanks de verkleining van deze woningbouwlocatie zijn in dit landschappelijk waardevolle gebied met houtwallen en bosclementen in de huidige voorstellen nog maximaal 550 woningen gepland. In de groene mal van Roden-Leek, die de Groene Coalitie u samen met lokale organisaties in 2003 heeft aangeboden, is het gebied op basis van zijn waarden aangeduid als 'zeer waardevol'. Bovendien grenst het oostelijke deel van deze locatie direct aan landgoed Mensinge. Door de woningbouw zal de recreatieve druk op dit gebied toenemen.

In het Provinciaal Omgevingsplan (POP) II is Roden aan de zuidzijde begrensd door een rode contour.

Volgens het POP II is woningbouw hier alleen mogelijk als er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en afwezigheid van reële alternatieven. Wat ons betreft is hiervan geen sprake, aangezien er totaal meer woningen zijn gepland dan nodig is op basis van recente prognoses. Op basis van het POP II is enige stedelijke afronding wel toegestaan..

Fasering

Wij verzoeken u een regionale fasering in de woningbouwlocaties aan te brengen. Uitgangspunt dient hierbij te zijn dat de minst kwetsbare gebieden als eerste worden bebouwd.

Positief is dat in het ontwerp nu ook een fasering is opgenomen. Helaas betreft het alleen een fasering binnen de ontwerpogave Leek-Roden en geen regionale fasering binnen het totale gebied van de Regiovisie Groningen-Assen. In een regionale fasering kan bijvoorbeeld aangegeven worden dat eerst woningbouwlocaties bij Groningen (Meerstad) en Assen (Kloosterveen) worden gerealiseerd en pas, indien nodig, locaties in het gebied Leek-Roden.

Verder valt op dat de fasering niet zo is gekozen dat eerst gestart wordt op de minst kwetsbare locaties. Zo zit het deel van de woningbouwlocatie Roden Zuid dat grenst aan landgoed Mensinge in fase 1. Hier kunnen wij ons niet in vinden. Overigens vormt ook het faseren van woningbouwlocaties geen oplossing voor de kwetsbare woningbouwlocaties. In feite is er sprake van een soort uitstel van executie, omdat de kwetsbare locaties door fasering niet minder kwetsbaar worden. Als deze onderdeel blijven uitmaken van het ontwerp, zullen daar op termijn waarschijnlijk toch ook woningen worden gebouwd.

Tenslotte is het vreemd dat fases 1 en 2 qua exploitatie zijn samengevoegd tot één geheel. In feite wordt daarmee het onderscheid tussen fase 1 en 2 een wassen neus, omdat fase 2 dus sowieso gerealiseerd zal moeten worden om de exploitatie rond te krijgen. Dit lijkt ons ook vanuit bredere perspectief gezien (onzekerheid woningmarkt-ontwikkelingen e.d.) ongewenst.

Infrastructuur

Wij verzoeken u de ontsluiting opnieuw te bezien in het licht van een lagere woningbouwopgave. Verder verzoeken wij u om expliciet in de Structuurvisie op te nemen dat, ook op termijn, geen weg wordt aangelegd door natuurgebied De Maatlanden.

Op het eerste gezicht lijkt de nieuwe hoofdontsluiting een verbetering ten opzichte van het voorontwerp uit 2007. De nieuwe hoofdontsluiting bestaat uit een westtangent langs Leek met een aansluitende oost-westverbinding tot aan de geplande nieuwbouw bij Nieuw-Roden. Het aansluitende gedeelte door natuurgebied De Maatlanden, dat was opgenomen in het voorontwerp, ontbreekt. Toch lijkt nog steeds de mogelijkheid te worden opengehouden om de weg door te trekken door De Maatlanden. In de tekst staat namelijk: "De oost-westverbinding... op de grens van landgoed Terheijl en het wijkengebied getraceerd. Dat biedt de vrijheid om te zijner tijd, met de inzichten van dat moment een nadere keuze te maken over de manier waarop een doorgaande verbinding wordt gerealiseerd." Aangezien er bij Roden-Zuid maximaal 550 woningen zijn gepland, zijn verkeersproblemen te verwachten. De gemeente Noordenveld komt dan onder grotere druk te staan om de weg door te trekken.

Door de oost-westverbinding op de grens van landgoed Terheijl en het wijkengebied te traceren wordt nu in het ontwerp wel erg duidelijk de mogelijkheid open gehouden om de weg door te trekken door De Maatlanden. Dat lijkt op vragen om problemen.

Daarbij hebben wij nog steeds vragen bij de noodzaak van een nieuwe hoofdontsluiting. Zowel de verkeersstudie als de second opinion van Witteveen+Bos hebben weliswaar geconcludeerd dat er nut en noodzaak is voor maatregelen aan de hoofdontsluiting, maar hierbij is het uitgangspunt gehanteerd dat 5.800 woningen worden gebouwd. De vraag is of deze noodzaak ook aanwezig is wanneer, met name bij Roden Zuid en Nieuw-Roden, minder woningen worden gebouwd. Daarbij heeft Witteveen+Bos ook geconstateerd dat er nog extra aanpassingen mogelijk zijn aan bestaande wegen. Met minder woningen en extra aanpassingen aan bestaande wegen is er waarschijnlijk geen noodzaak voor de oost-westverbinding door het waardevolle wijkengebied.

Werken

Wij verzoeken u de gefaseerde ontwikkeling van Leeksterveld af te stemmen op de ontwikkeling van Westpoort.

Er is gekozen voor een gezamenlijke concentratie van regionale bedrijvigheid op bedrijventerrein Leeksterveld aan de noordzijde van de A7. Wij vragen ons af in hoeverre de ontwikkeling van Leeksterveld is afgestemd op de ontwikkeling van het nabijgelegen Westpoort. Gezien de geplande omvang van Westpoort lijkt de noodzaak voor een uitbreiding van Leeksterveld nauwelijks aanwezig.

Wij verzoeken u een onderbouwing te geven van de behoefte aan lokaal bedrijventerrein in Noordenveld en daarbij de SER-ladder toe te passen.

Aan de opgave voor bedrijventerrein is 50 ha voor de lokale behoefte van de gemeente Noordenveld toegevoegd. Wij missen nog steeds een onderbouwing van deze lokale behoefte. Op bedrijventerrein Haarveld is op dit moment nog ruim 9 ha beschikbaar. Om de noodzaak van nieuwe bedrijventerreinen te bepalen dient de SER-ladder te worden toegepast.

Recreatie

Fietspad Leekstermeer

Wij verzoeken u de nieuwe langzaam-verkeersverbinding langs de Munnikevaart richting het Leekstermeer te schrappen.

Helaas staat in het ontwerp nog steeds een fietsroute gepland langs de westzijde van de Munnikevaart richting het Leekstermeer. De geplande route loopt dwars door het Natura 2000-gebied en de Ecologische Hoofdstructuur. Het Leekstermeer en de omringende graslanden zijn aangewezen als Natura 2000-gebied vanwege hun betekenis als rust- en foerageergebied voor onder andere ganzen. Realisering van een fietsroute heeft negatieve effecten op de instandhoudingdoelstellingen van het gebied.

Verder loopt er al een bestaand fietspad aan de oostzijde van de Munnikevaart. Via de recreatiebedrijven is de noordzijde van het Leekstermeer hier al toegankelijk. In de Ontwikkelingsvisie 'Ruimte voor het Leekstermeer' die de werkgroep Leekstermeer op 30 maart jl. heeft aangeboden aan de gemeente Noordenveld, het waterschap Noorderzijvest en de provincie Drenthe is dit tracé ook niet opgenomen in het eerste voorstel voor een doorgaande fietsroute.

Watertoets

Wij verzoeken u nog een waterparagraaf, inclusief wateradvies van het waterschap, aan de structuurvisie toe te voegen.

In de structuurvisie ontbreekt nog steeds de vereiste waterparagraaf op basis van de watertoets. Omdat een goede waterhuishouding van groot belang is voor de ruimtelijke ordening, geldt ook voor een structuurvisie de procedure van de watertoets. Vanaf het moment van initiatief dient het waterschap voor het onderwerp water een belangrijke meedenkende partij te zijn. Onduidelijk is in hoeverre waterschap Noorderzijvest betrokken is geweest bij het opstellen van het ontwerp IGS. In de PlanMER is per deelgebied weliswaar mede getoetst op het aspect water, maar bij de locatiekeuze voor woningbouw lijkt dit niet altijd een rol te hebben gespeeld. Zo kent de woningbouwlocatie Leek-Terheijl een relatief hoge grondwaterstand door de aanwezigheid van potklei en keileem in ondergrond.

Wij verzoeken u onze voorstellen te betrekken bij de heroverweging van het ontwerp.

Hoogachtend,

Namens de Milieufederatie Drenthe
en mede namens Stichting Het Drentse Landschap,
Milieufederatie Groningen, Stichting Het Groninger Landschap
IVN Norg, Vereniging Natuurmonumenten Regio Groningen, Friesland, Drenthe:

B.a.

mw. J. van den Berg

Afschrift aan de raden van de gemeenten Leek en Noordenveld, Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten van Groningen en Drenthe